

СТАНОВИЩЕ

Изготвено от проф. д-р Росен Господинов Коларов, д.м.,
Факултет по Медицина, МУ – Варна, член на Научно жури,
съгласно Заповед № Р-109-383/19.09.2025 г. на Ректора на МУ – Варна

Относно: процедура по придобиване на НС «доктор на науките»
Висше образование: „7. Здравеопазване и спорт”,
Професионално направление: „7.1. Медицина”,
Специалност „Хирургия“ към катедра по „Обща и оперативна хирургия“ при
ФМ – гр. Варна.

На дисертационен труд на тема:
**„Лимфни възли в лицево-челюстната хирургия – в норма и най-чести
заболявания“**

Автор: доц. д-р Янко Георгиев Янков, д.м.

1. Общо представяне

Настоящото становище е изготвено въз основа на заповед на Ректора на МУ – Варна № Р-109-383/19.09.2025 г.

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител са в съответствие с чл. 44 (3) от Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Варна.

2. Биографична справка за докторанта

Доц. д-р Янко Георгиев Янков, д.м. е роден на 17.04.1989 г. в гр. Шумен.

През 2014 г. завършва Медицина във ФМ на МУ – Варна.

През 2016 г. придобива степен „Магистър“ по специалност „Здравен мениджмънт“.

През 2020 г. придобива специалност „Лицево-челюстна хирургия“

От 2021 г. до 2022 г. е докторант на самостоятелна подготовка към Катедра „Обща и оперативна хирургия“ при Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна.

През 2023 г. защитава дисертационен труд на тема: **„Стойности на прокалцитонина и делта неутрофилния индекс в хирургията на възпалителните заболявания на главата и шията“.**

От 2015 г. и досега е лекар в Клиниката по лицево-челюстна хирургия към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – гр. Варна.

От февруари 2019 г. до октомври 2019 г. е **хоноруван асистент**, специалност „Орална и лицево-челюстна хирургия“, към Катедра „Обща и оперативна хирургия“ и Катедра „Орална хирургия“ към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна.

От октомври 2019 г. до юли 2023 г. е **редовен асистент** по специалност „Лицево-челюстна хирургия“ към Катедра „Обща и оперативна хирургия“ към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна

През 2023 г. е избран за **главен асистент** към Катедра „Обща и оперативна хирургия“ към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна

През 2024 г. е избран за Доцент.

Доц. д-р Янко Янков, д.м. ръководи учебни занятия по Лицево-челюстна хирургия на студенти по дентална медицина от четвърти и пети курс българо- и англоезично обучение към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна.

Владее английски език на много добро ниво.

3. Методика на изследването

Реализирането на целта е постигнато чрез изпълнението на основна цел включваща 5 направления и 14 основни задачи, а именно:

Цел на проучването:

1. да се извърши съвременно и подробно цитологично, хистологично, анатомо-топографско и анатомо-онкологично описание на регионалните лимфни възли в областта на главата и шията, с акцент върху тяхното значение в лицево-челюстната хирургия;
2. да се анализират заболяванията на лимфните възли в лицево-челюстната област при хоспитализираните в Клиниката по лицево-челюстна хирургия пациенти, с разпределение по пол, възраст и клинична диагноза;
3. да се класифицират заболяванията на лимфните възли в основни диагностични групи и да се изследват честотата и характеристиките им в клиничната практика;
4. да се проучи етиологичният бактериален спектър при пациентите с абсцеси и флегмони, произхождащи от лимфни възли на главата и шията;
5. да се изследва антибиотичната резистентност при пациенти с инфекциозни заболявания на лимфните възли, с анализ на връзката между пол, възраст и вид на изолирания микроорганизъм.

Задачи за изпълнение:

1. да се извърши систематичен обзор на съвременната научна литература, касаеща цитологичното, хистологичното и анатомичното устройство на лимфните възли в областта на главата и шията;
2. да се опише топографското разположение на лимфните възли в областта на главата и шията и да се систематизира тяхното разпределение по анатомични нива с оглед на клиничната им значимост;
3. да се анализира анатомо-онкологичната роля на лимфните възли като регионални структури при злокачествени новообразувания в лицево-челюстната област;
4. да се създаде ретроспективна база данни на пациенти със заболявания на лимфните възли, преминали през Клиниката по лицево-челюстна хирургия, за 10-годишен период от време;
5. да се извърши статистически анализ на честотата на заболяванията на лимфните възли в лицево-челюстната област в зависимост от възрастта, пола и клиничната диагноза на пациентите;
6. да се направи детайлен клиничен анализ на представителни случаи от всяка основна диагностична група;
7. да се изготви диагностична класификация на заболяванията на лимфните възли в лицево-челюстната област по етиология - неспецифични, специфични, реактивни и хронични лимфаденити, лимфопролиферативни и метастатични болести;
8. да се проучи разпределението на пациентите по формираните диагностични групи и тяхната честота;

9. да се сравнят клиничните особености на всяка група по отношение на пол, възраст и локализация на ангажираните лимфните възли;
10. да се определи и анализира микробиологичният спектър при пациентите с гнойно-възпалителни процеси, произхождащи от лимфните възли на главата и шията;
11. да се идентифицират основните бактериални причинители на лимфогенни абсцеси и флегмони и да се определи тяхната честота;
12. да се обработят резултатите от антибиограмите на пациенти с инфекциозни заболявания на лимфните възли, включени в изследването, и да се оцени степента на антибиотична резистентност спрямо основните групи антимикробни средства;
13. да се анализират връзките между антибиотичната резистентност, пола, възрастта на пациентите и вида на изолираните микроорганизми;
14. да се предложат обосновани препоръки за емпиричен избор на антимикробно лечение при инфекциозни заболявания на лимфните възли в лицево-челюстната област.

Изследването е ретроспективен и описателен анализ на клинични, микробиологични, образни и хистологични данни от пациенти с болести на лимфните възли на главата и шията.

Обхваща десетгодишен период – от 01.01.2015 г. до 31.12.2024 г.

Проведено е в Клиниката по лицево-челюстна хирургия към Университетската многопрофилна болница за активно лечение „Света Марина“ ЕАД – гр. Варна.

Одобрено от Комисията по етика на научните изследвания (КЕНИ) към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна през 2025 г.

Общият брой на преминалите през клиниката болни е бил 8325 – 4756 мъже и 3569 жени.

Лекувани са оперативно и консервативно.

При изпълнението на поставените задачи са използвани следните методи на изследване и анализ: данните на всички пациенти, включени в изследването според предварително определените критерии, са събрани и структурирани в електронни таблици чрез софтуера „Microsoft Excel“; статистическата обработка на информацията е извършена с помощта на програмния пакет „SPSS“, а визуализацията на резултатите – чрез „Microsoft Excel“ и „Jamovi software 2.2.0“; табличният материал е оформен в „Microsoft Word“, а графичните елементи включват колонни диаграми с клъстери, триизмерни кръгови диаграми с отделени сектори, box-plot графики, bar диаграми и структури тип „SmartArt“; всички изчисления и визуализации са реализирани на операционна система „Windows 7.0“ (2010 г.).

Приложени са следните статистически методи: описателна статистика (изчисляване на средни стойности, стандартно отклонение, медиана, честоти и процентни съотношения), сравнителни статистически тестове (непараметричен „Mann-Whitney U Test“ за сравнение на непрекъснати величини с несиметрично разпределение, двустранен „Fisher Exact Test“ и двустранен „Pearson Chi-Square Test“ за категориални данни) и корелационен анализ за оценка на връзките между отделните изследвани променливи.

При описателния анализ на изследваните групи са използвани честотни таблици с абсолютни и относителни стойности, както и представяне на основни статистически параметри – минимални и максимални стойности, медиана, средно аритметично и стандартно отклонение. Разпределението на средните измервания е онагледено чрез графики тип „box-plot“, докато категориалните данни са представени със стълбовидни диаграми тип „bar“.

Разликите между групите по отношение на анализираниите показатели са оценявани чрез „Mann-Whitney U Test“, като визуализацията на отклоненията е извършена чрез графики тип „Error bar“. За статистически значими са приети всички резултати с ниво на значимост $p < 0,05$.

4. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа общо 222 страници и е онагледен с 93 таблици, 41 фигури и 9 изображения. Библиографската справка включва 428 литературни източника на английски език.

Обсъден, приет и е насочен за защита пред научно жури от Катедрен съвет № 10, Катедра по обща и оперативна хирургия на Факултет по медицина към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна на 09.09.2025 г.

5. Приноси и значимост на дисертационния труд

1. Извършен е пълен цитологичен, хистологичен и анатомо-топографски анализ на регионалните лимфни възли в областта на главата и шията, с акцент върху значението им в лицево-челюстната хирургия.

2. Извършен е детайлен анализ на възрастовото и половото демографско разпределение на пациентите с болести на лимфните възли в лицево-челюстната област.

3. За първи път в България е направено голямо и детайлно сравнение между оперативното и консервативното лечение при пациентите с лимфаденопатии в лицево-челюстната област, което отразява значителния превес на хирургичните интервенции.

4. Описана е етиологичният бактериален спектър на острите гнойни лимфаденити на главата и шията и произлизащите от тях абсцеси и флегмони.

5. Направена е оценка на антибиотичната резистентност на изолираните шамове при гнойните лимфаденити на главата и шията, която позволява по-прецизен избор на антибиотично лечение.

6. Изготвени са препоръки за клиничната практика при лечението на пациенти с метастатично ангажиране на лимфните възли в областта на шията.

7. Доказана е висока антибиотична чувствителност на чревните бактерии и контрастираща частична до висока резистентност на стафилококите към редица антибактериални агенти при гнойните инфекции на лимфните възли в лицево-челюстната област, което може да подпомогне избора на емпиричното им антибактериално лечение.

8. Доказана е полово обособена антибиотична чувствителност при острите гнойни лимфаденити на главата и шията, спрямо която антибиотикът piperacillin е с трикратно по-висока ефективност при мъжете в сравнение с жените.

9. Формирани са препоръки за оптимизиране на антибиотичната терапия при острите гнойни лимфаденити в лицево-челюстната област, базирани на установени закономерности в полово-специфичната резистентност – мъжете са с по-висока чувствителност към повечето антибиотици, докато жените изискват по-прецизен подбор.

6. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Представени са десет публикации, свързани с дисертационния труд, като доц. д-р Янко Янков, д.м. е първи автор в осем от публикациите и втори в останалите две. Отпечатани са в престижни списания и получените в тях резултати удовлетворяват количествено и качествено законовите изисквания за дисертационен труд.

7. Лично участие на дисертанта

Проведените изследвания и наблюдения на пациенти и произтичащите от тях изводи и приноси в дисертационния труд са лично дело на автора.

8. Автореферат

Авторефератът съдържа 76 страници и е изготвен съгласно изискванията на ЗРАСРБ и нормативната уредба на МУ – Варна. Отразява резултатите, постигнати в дисертацията.

9. Критични забележки и препоръки

Предоставеният ми комплект материали от дисертацията са пълни и в съответствие със ЗРАСРБ и правилника за прилагането му, както и с Правилника на МУ – Варна. Нямам забележки и препоръки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Избраната от доц. д-р Янко Георгиев Янков, д.м. тема за дисертационен труд „Лимфни възли в лицево-челюстната хирургия – в норма и най-чести заболявания“ третира актуален проблем в медицинската и стоматологична наука и практика. В този смисъл темата е актуална и много добре подбрана.

Литературният обзор е изчерпателен и дава ясна представа за съвременното състояние на разглеждания проблем. Завършва с критичен анализ, който е добра основа за проведените изследвания.

Клиничният материал и направените проучвания представляват интерес за медицинската и стоматологична наука и практика. Получените резултати в дисертационния труд, тяхното интерпретиране, както и представените публикации, свързани с него, приемам за лично дело на автора.

Въз основа на всичко отбелязано тук, приемам за изпълнени изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на МУ – Варна.

В заключение: убедено давам положителна оценка на дисертационния труд на тема „Лимфни възли в лицево-челюстната хирургия – в норма и най-чести заболявания“ и ще гласувам с „ДА“ за присъждане на научната и образователна степен „Доктор на науките“ по научна специалност „Хирургия“ на доц. д-р Янко Георгиев Янков, д.м.

21.10.2025 г.

Изготвил становището:

проф. д-р Росен Господинов Коларов, д.м.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679